

24.

BUDAPESTI II. ÉS III. KERÜLETI BÍRÓSÁG
20.

FŐLAJSTROMSZÁM
UTÓÍRATON:.....

ÉRKEZETT POSTÁN / GYŰJTŐLÁDÁBA /
SZEMÉLYESEN / E-MAILLEN / FAXON
KÉZBESÍTŐVEL / EÍRAT

2018 -08- 14

PÉLDÁNY:..... IV:.....
MELLÉKLET:..... KÖZTÜK:.....

FŐLAJSTROMSZÁM:
UTÓÍRATON:.....

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Dónáti utca 35.-45.
Posta cím: 1535 Budapest, Pf. 773.

Budapesti II.-III. Kerületi Bíróság útján
1035 Budapest, Miklós u. 2.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: 1V/1289-0/2018

Érkezett: 2018 AUG 21.

Példány:	1	Kezelőiroda:
Melléklet:	10 db	

Fővárosi Törvényszék 43.Pf.638.591/2016/5. számú ítélete elleni alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

██████████ indítványozó (anyja neve: ██████████ születési hely, idő: ██████████
██████████ szám alatti lakos) – jogi képviselőm, Dr. ██████████ ügyvéd (iroda:
██████████ u. ██████████
██████████ útján - az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 43.Pf.638.591/2016/5. számú ítéletének** alaptörvény-ellenességét, és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I.

1. A pertörténet, tényállás, jogorvoslati lehetőségek kimerítése

██████████ 2001. december 10. napján részjegyet jegyzett 5.000.- forint értékben ██████████ számon a ██████████ Ingatlanbefektetési és Hasznosító Szövetkezetben (továbbiakban: Szövetkezet). 2003. december 10. napján a szövetkezettel 3 millió forint értékben célrészjegy-megállapodást kötött valamint 2003. december 10. napján 3 millió forintot befizetett a szövetkezet számlájára azzal, hogy a célrészjegy lejáratára 2004. december 9. A jegyzett összeg után a szövetkezet kamatot fizet felperesnek, amelynek a mértéke az adóelőleg levonását követően havonta 35.000,- forint. A szövetkezet 2004. január és február hónapban 35.000,- forint - 35.000,- forint hozamot kifizetett felperes részére, majd 2004. március 2. napján a kifizetéseket felfüggesztette, további kifizetést felperes részére nem teljesített. Alperesek a fenti részjegy és célrészjegy jegyzése időszakában is a szövetkezet igazgatósági tagjai voltak, akik a tagságot hiányosan tájékoztatták a szövetkezet tényleges anyagi helyzetéről, az elképzeléseket és a terveket csak a látványos részükben ismertették, azt elhallgatták, hogy azok megvalósításától távol áll a szövetkezet. Azt is elhallgatták a tagság előtt, hogy a szövetkezet miként fonódik össze más gazdasági társaságokkal, és azt, hogy ezek nemcsak gazdasági indokoltsága nincsen, de kifejezetten hátrányos gazdasági kihatást eredményezett a szövetkezet működésére. Mindaddig amíg történtek

újabb befizetések, célrészjegy jegyzések, a kamatok kifizethetőek voltak, de a szövetkezet saját tőkéje folyamatosan elveszett, mert nem volt sem tőketartalék, sem eredménytartalék és a mérleg szerinti eredmény is negatív tartományba került. Alperesek nem készítettek üzleti és pénzügyi tervet, nem végezték el a vállalkozás elemzését és józan közgazdasági megfontolások nélkül, üzletviteli döntések mellőzésével kezelték a szövetkezet több milliárdos vagyont. ***A szövetkezet adósságállománya folyamatosan nőtt, a saját tőke nullára redukálódott, a hitelezők nem voltak kielégíthetőek, gazdasági eredmény sem volt. 2003-ra a bevétel csak a kifizetésekre volt elegendő és ekkor már 11 milliárd forint tartozás gyűlt fel.*** 2004. március 1. napján 11.522.129.000.- forint tőkekövetelés állt fenn a szövetkezettel szemben ***3831 szövetkezeti tag célrészjegy utáni tőkeköveteléséből adódóan, amely összeg nem tartalmazta a részjegyek összegéit és a kamatkövetelést sem.*** ***2004. március 1-én alperesek a szövetkezet kifizetéseit leállították.*** Alperesek a szövetkezet vezetését magukhoz vonták, a szövetkezeti önkormányzat működését visszaszorították, a már végrehajtott döntéseket utólag hagyatták jóvá és a gazdálkodással összefüggő információk nagy részét a tagokkal nem közölték. Mindezek során alperesek a szövetkezet és a leányvállalatok napi ügyeinek intézése során szorosan együttműködtek, a gazdasági döntéseket lényegében maguk hozták. A szövetkezetnek az egyes gazdasági társaságokban való szerepével, az üzletrész-vásárlások háttérével a tagság nem volt, nem lehetett tisztában. Nem volt ismert a szövetkezet tagsága előtt, így felperes előtt sem az, hogy a saját működés és a pénzügyi befektetések haszonnal nem jártak, a szövetkezet mind a célrészjegy kifizetéseket, mind a beruházásokat illetően a célrészjegy befizetésekből tartotta fenn magát, azaz a lejárt célrészjegy tartozásokat más újabb befizetésekből teljesítette. Amikor felperes célrészjegy- vásárlással újabb vásárlásról döntött a szövetkezeti gazdálkodásának eredményességében bízva, arról nem tudott, hogy a célrészjegy tartozások kiegyenlítése esetleges, és bizonytalan.

A fizetésképtelenség és a felhalmozott adósságok miatt, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma Pfk.01-04-001523 számú határozatával a szövetkezet felszámolását 2004. június 30. napjával elrendelte. Felperes a szövetkezet felszámolási eljárásába a felszámolás elrendelésétől számított 40 napon túl. 2004. szeptember 16. napján bejelentkezett, befizetett a felszámoló részére 33.550,- forint nyilvántartásba vételi díjat, amelyből a felszámolás befejezését követően részére visszatérítésre került 13.890,- forint.

Alperesek ellen büntetőeljárás indult: felperes - jogi képviselője útján a büntetőeljárás során a Fővárosi Főügyészség előtt alperesek mint gyanúsítottak ellen folyamatban levő KÜOI31-5050/2005 számú büntetőügyben 2006. szeptember 20-ai keltezésű iratában 3.699.000.- forint és járulékai értékben polgári jogi igényt jelentett be és kérte egyúttal annak biztosítását, alperesek vagyontárára vonatkozó zárlat elrendelésével. ***A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2013. április 16. napján hozott I.Bf.368/2012/59 számú, a Fővárosi Törvényszék 17.B.774/2007/510. számú ítéletét részben megváltoztató jogerős ítéletében*** (továbbiakban: büntető ítélet) ***alpereseket büncselekmény folytán elmarasztalta.*** I. r. alperes vonatkozásában folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettét, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettét, folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntettét, számvitel rendje megsértésének büntettét, II. r. alperes vonatkozásában folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettét, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettét, és folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntettét állapította meg. III.r. alperes vonatkozásában folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettét, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettét, folytatólagosan elkövetett tőkebefektetési csalás büntettének elkövetését állapította meg, és ezért az alpereseket szabadságvesztéssel sújtotta, valamint gazdálkodó szervezet vezetésétől, mint foglalkozástól végleges hatállyal eltiltotta. ***A jogerős büntető ítélet a felperes polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította.***

A szövetkezet felszámolása 2015. szeptember 30-val befejeződött, a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma S.Fpk.OI-04-001523/774. számú végzésével a felszámolási eljárást befejezte, és a szövetkezeti megszűntette.

Felperes részére a felszámolási eljárásban kifizetés nem történt, a 40 napon belül bejelentkezett hitelezők követelésük megközelítőleg 8%-ához jutottak hozzá a felszámolási eljárásban történő kifizetések alapján.

*

mint felperes 2013. október 2. napján terjesztett elő keresetet alperesekkel szemben, módosított keresete szerint alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni az általa jegyzett célrészjegy

tőkeösszegének, 3.000.000.- forintnak, az 5.000.- forintos részjegy összegének, a célrészjegy lejáratig követelt kamatának címén 10 hónapra 350.000.- forintnak, valamint a felszámolási eljárásban befizetett nyilvántartásba vételi díjnak vissza nem térített részének: 19,660.- forintnak és a fenti összegek után 2004. december 9. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatainak megfizetésére kötelezni egyetemlegesen az alpereseket. Keresetét kártérítés címen terjesztette elő alperesekkel szemben, hivatkozása szerint a szövetkezet alapszabálya szerint mind a tagoknak, mind a vezetőknek, vagyis alpereseknek óvnia kellett volna a szövetkezet vagyonát, azonban az alperesek sikkasztást követtek el, azaz szándékosan követtek el bűncselekményt. Hivatkozott az 1959. évi. IV. tv. (Ptk.) 5. §-ra, a joggal való visszaélés törvényi tilalmára, az álláspontja szerint az alperesekkel, mint jogi személy vezető tisztségviselőivel szemben közvetlenül érvényesíthető a károsult részéről igény, mivel alperesek a jogi személy elkülönült felelősségéből származó előnyökkel, az ebből eredő jogosultságaikkal, szándékos magatartással súlyosan visszaéltek. Alperesek saját hasznukra tevékenykedtek, így a büntetőítélet alapján is igazolt, hogy a felperest ért kár és alperesek magatartása között ok- okozati összefüggés áll fenn.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 73.Ff.635.854/2014/4. számú végzésében hatályon kívül helyezte a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság által hozott 19.P.II.24. i 07/2013/17. számú ítéletet és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Előírta a megismételt eljárásban az 1952. évi III. tv. (Pp.) 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás megadását, annak tisztázását, hogy a szövetkezet igazgatósági tagjainak kártérítési kötelezettsége kívül szemben és milyen jogszabályi háttér alapján áll fenn, továbbá felperes indítványától függően a szövetkezet alapszabályának továbbá az első- és másodfokú büntető ítélet beszerzése indokoltásának lehetőségére utalt.

A megismételt eljárásban a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2.P.20.432/2016/12. számú ítéletében kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperes részére 3.374.660,- (hárommillió-háromszázhetvennégy-hatszázhatvan) forintot és ezen összeg után 2004. december 9. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori előző naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint kötelezte az alpereseket, hogy külön felhívásra egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Állam részére 474.400,- (négy-százhetvennégyezer-négy-száz) forint feljegyzett illetéket.

Az ítélet indoklásában az elsőfokon eljáró bíróság a következő indokokat állapította meg:

„A perbeli időpontban hatályos, szövetkezetekről szóló 1992. évi I. tv. 3. §-a és 69. § (1)-(2) bekezdése értelmében a szövetkezet jogi személy, amely a vagyonával felel tartozásaiért, a tagok saját vagyonukkal a szövetkezet tartozásaiért nem feleltek. Ugyanakkor maguk a felperesek is hivatkoztak a Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2005. számú kollégiumi ajánlására, amely a Ptk. 4. § (4) bekezdése, 5. § (1) és (2) bekezdése, és a Ptk. 339. (1) bekezdése rendelkezéseivel összhangban megállapította, hogy mely esetekben merülhet fel a gazdasági társaság tagjainak vezető tisztségviselőinek közvetlen, a gazdasági társaságon kívüli személyekkel szembeni, súlyos jogsértés miatt felelőssége, vagyis a gazdasági társaság elkülönült felelőssége áttörése. A jogerős büntető ítélet tényállási részének megállapításaihoz ugyan jelen bíróság a Pp. 4. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint kötve nincsen, de a büntetőítélet ténybeli megállapításait - melyekre felperes részleteiben és a büntető ítélet egészére való utalással is hivatkozott — érdemben alperesek sem vitatták: a bíróság ezért a büntetőítéletben írt és a fentiek szerint nem vitatott tényállításokat a jelen ítélet tényállása alapjául elfogadta. A jogerős büntetőítélet jelen ítélet tényállási része szerint megállapította, hogy az alperesek a szövetkezet irányítása során az irányítást teljes egészében magukhoz, vonták, döntéseiket utólag, és csak hiányosan közölték a tagsággal, a szövetkezet vagyoni helyzetére vonatkozóan valótlán állításokat tettek, a tényleges helyzetet eltitkolták, a szövetkezet eszközeit saját maguktól illetve érdekeltységükbe tartozó gazdasági társaságoktól szerezték be a valós értéket sokszorosán meghaladó vételárért, a szövetkezet eszközeit tényleges értéküket meghaladó értéken tartották nyilván, továbbá több százmillió forint szövetkezeti készpénz vagyont indokolatlanul vettek fel, és tartottak maguknál, saját részükre vásároltak a szövetkezet vagyonából ingatlanokat, indokolatlan kifizetéseket teljesítettek saját maguk részére, és általánosságban nem törekedtek a szövetkezet fenntartható működésére, a vagyon gyarapítására. A hozamokat a tagok befizetéseiből fizették ki, vagyis a szövetkezetet jogszabályellenesen, pilótajátékszerűen üzemeltették. Alperesek a szövetkezet elkülönül

jogalanyiségával, korlátozott felelősségével súlyosan jogsértő visszaéltek, és ezzel saját vagyonukat gyarapították. A büntetőítéletben alperesek terhére megállapított bűncselekmények közvetlen sértettje ugyan a perben nem álló szövetkezet volt a szó vetkezet-vágyónának a fentiek szerinti súlyosan jogsértő elvonásával a szövetkezeti tagok, így a felperes vagyont is elvonták.

A fentiek szerint a szövetkezet működtetése során olyan rendszerszerű és súlyos jogsértéseket követtek el a szövetkezet elkülönült jogalanyiségával visszaélve alperesek a Fővárosi Törvényszék jogerős 61.Pf.68.2.811/2016/1. számú, jelen alperesek ellen más perben hozott ítéletében is megállapítottakkal egyezően, amelyek a Ptk. 4. § (1) bekezdés, 5. § (1) (2) bekezdése, és a Ptk. 33. § (1) bekezdése alapján a szövetkezeti korlátolt felelősség áttörésére alapot adtak, így az, hogy felperes részjegye és célrészjegye tőkeértékét, valamint az utána szerződés szerint járó hozamot nem kapta meg, továbbá a felszámolási eljárásában nyilvántartásba vételi díjat kellett fizetnie a felperesnek olyan igazolt kára, amely alpereseknek a fent részletezett szövetkezeti vagyont elvonó jogellenes magatartásával oksági összefüggésben áll. Nem engedhető meg ugyanis a jogi személy elkülönült felelősségével való visszaélés, az, hogy a jogi személyt olyan célból működtessék, amely a jogrenddel ellentétes és amely a szövetkezet hitelezőinek, tagjainak megkárosítását célozza. Bár vád és büntető ítélet tárgya alperesek által elkövetett csalás nem volt, a jelen per adatai alapján is megállapítható, hogy az alperesek valóltan adatok közlésével, valós adatok eltitkolásával felperest megtévesztették, felperes ezen jogellenes alperesi magatartás hatására jegyzett célrészjegyet, így az alperesi jogellenes magatartás folytán felperes nem szokásos üzleti kockázatot vállalt, hanem tudtán kívül, a felpereseknek felrhatóan kétséges megtérülésű befektetést tett. Így a felperesnek a magas hozam ígéréttel való befektetése választása felperes terhére nem róható; a hozam és a tőke elvesztése alperesek jogellenes magatartásának következménye volt.

A fentiek szerint a Ptk. 309. § (1) bekezdése értelmében felperes kára és alperesek jogellenes magatartása között a közvetlen oksági láncolat megállapítható, ezért alperesek, akik jogellenes cselekményeiket a büntetőítélet szerint társtettesként, egymással összehangoltan, és mindannyian a saját személyes hasznukra követték el, a Ptk. 339. § és 344. § (1)bekezdése szerint felperes keresettel érvényesített kárát egyetemlegesen megfizetni kötelesek.”

A bíróság alperesek kárért való felelősségét a fentiek alapján megállapíthatónak találta a szövetkezet alapszabályának beszerzése nélkül is, melyre vonatkozóan felperes indítványt felhívás ellenére nem tett: ugyanakkor annak beszerzését a másodfokú bíróság sem írta elő kötelezően, csak annak lehetőségét vetette fel. Az azonban a per adatai alapján megállapítható volt, hogy az alperesek a jogszabályokat folyamatosan és... sorozatosan megszegték, a szövetkezet működését ennek érdekében alakították ki, így az alapszabálynak az igazgatóság felelősségéről rendelkező részének beszerzése nélkül is megállapítható volt alperesek jogellenes magatartásából következő kártérítési felelőssége (...)

**

Az elsőfokú ítélet ellen alperesek fellebbezést nyújtottak be. Fellebbezésükben az alperesek az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérték, ennek esetleges elmaradására az elsőfokú ítélet megsemmisítését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését. Tiltakoztak a bíróság által jogellenesen folytatott bizonyíték beszerzése ellen és kérték, hogy a másodfokú bíróság zárjon ki minden, a korábbi büntetőbíróságtól beszerzett iratot. Szintén kérték az egyéb, „önszorgalomból” beszerzett iratok (főleg párhuzamos ügyek iratainak) kizárását. Változatlanul hivatkoztak arra, hogy a peres felek között jogviszony nem állt fenn, egy más sérelmére elkövetett bűncselekmény a konkrét peres felek között jogviszonyt nem alapoz meg. Az elsőfokú ítélet jogintézménnyel visszaélése történő hivatkozása is alaptalan. A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, a tárgyalást megelőzően kérte a tárgyalás elhalasztását, kórházi kezelése miatt.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 43.Pf.638.591/2016/5. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és felperes keresetét elutasította.

Az ítélet indoklása: „Az ügy érdemét adó kérdésben való állásfoglaláshoz (felelnek-e közvetlenül az alperesek a felperes elszenvedett káráért) elsőként a felperes jogi pozíciójának meghatározása volt szükséges, mely pozíciót a másodfokú bíróság a „szövetkezeti tagban” határozta meg. A tag-szövetkezet-igazgatóság tagja

(tisztviselő) felelősségéről a Szövetkezeti tv. következő szakaszai rendelkeznek: 40.§ - tisztviselők felelőssége a szövetkezetnek okozott kárért; 69.§ - a szövetkezet és a tag felelőssége a szövetkezet tartozásáért; 70.§ - a szövetkezet felelőssége a tagnak okozott kárért; 71.§ - a tag felelőssége a szövetkezetnek okozott kárért. Látható tehát, hogy a felek jogviszonyára irányadó jogszabály a felelősség tekintetében kizárólag olyan jogviszonyokat ismer el, melyek alanyai különböznek a perbeli pozíciót betöltő személyektől. Olyan felelősségi esetet, melyben károkozóként a tisztviselőt, s károsultként a tagot állítja párba, a Szövetkezeti tv. nem ismert. Nincs tehát normatív, tételes jogi alapja annak, hogy a tag e minőségében a szövetkezet tisztviselőjétől kártérítést követelhesen. A szövetkezet és tisztviselője relációjában is érvényesül ugyanis a betudás elve, azaz a tisztviselő tevékenysége a szövetkezet ténykedésének minősül, a tisztviselő által okozott kárért a szövetkezet felel. S bár a 2013. évi V. tv. (új Ptk.) 3:347.§ (2) bekezdése e betudáson alapuló felelősséget meghatározott feltételek fennállta esetén áttörni engedi, a 2013. évi CLXXVII. tv. (Ptk.) 1§-a értelmében releváns tények és jogviszonyok nem az új Ptk. hatálya alatt következtek be, így alkalmazása kizárt. (...)

A Szegedi ítélőtábla elsőfokú ítéletben hivatkozott kollégiumi ajánlása - amint azt a neve is mutatja - nem jogszabály, s még csak nem is kötelező egyéb jogforrás, ismert volt továbbá az abban kifejtett álláspont az új Ptk. megalkotásakor is, ennek ellenére tételes joggá az ott írtak nem váltak. Márpedig a bíróság mást, mint tételes jogot nem alkalmazhat, a tárgyi jogot bírő sem egyedi döntéssel, sem bírói szerv ajánlásával nem írhatja felül, nem egészíthet ki normatív szabállyal. Az ajánlásban foglaltak ezért figyelmen kívül hagyandóak. A polgári jog alapelvei a tételes jog által nem ismert új felelősségi formák alkotására vagy alkalmazására ugyancsak nem adnak lehetőséget.

Mivel tehát nincs olyan tételes jog által szabályozott felelősségi alakzat, melynek feltételei megvalósulása esetén a szövetkezet tisztviselője a tagnak okozott kárért közvetlenül felelne, a kereset elutasítandó, s ekként az elsőfokú ítélet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatandó volt."

A sérelmezett másodfokú ítélet ellen [REDACTED] jogorvoslattal élt és felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte azzal, hogy a jogerős ítélet sérti az polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 4. § (2) bekezdését, az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdését, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 7. §-át és 25-28. §-ait.

A felperes arra hivatkozott, a büntető ügyben hozott ítélet egyértelműen megállapította az alperesek által okozott kárt azzal, hogy közel négyezer károsult - közöttük a felperes - polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította. Abban az esetben, ha megalapozott lenne a másodfokú bíróság ítélete, a jogerősen megállapított bűncselekmények ellenére az alperesek a cselekményeiket polgári jogi retorzió nélkül, kvázi büntetlenül követhették el. A felperes előadta továbbá, a károsultak az ország különböző bíróságain, egymástól függetlenül kártérítési pereket indítottak, számos ügyben a bíróság jogerősen az alpereseket marasztaló ítéletet hozott. A másodfokú ítélet ezért sérti az Alaptörvényt, valamint a Bszi. azon rendelkezését, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő. A felperes arra is hivatkozott, iratellenes a másodfokú ítélet, tekintettel arra, hogy a bírósági eljárás iratanyagával ellentétesen, a tényeknek ellentmondóan változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét. A felperes véleménye szerint a jogerős ítélet azáltal, hogy figyelmen kívül hagyta a Szegedi ítélőtábla kollégiumi ajánlásának tartalmát, ellentétes a Bszi. 25-28. §-aival, amely deklarálja, hogy a kollégiumi ajánlások az ítékezés egységessége érdekében születnek. Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

A Kúria **Gfv.VII.30.399/2017/6.** számú ítéletében az alábbi döntést hozta, melyet az alábbiak szerint indokolta:

„A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és az abban felhozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek. A felperes az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként az rPp. 4. § (2) bekezdésének sérelmére hivatkozott. A jogerős ítéletben kifejtettek nem ellentétesek az abban írtakkal. Az rPp. hivatkozott rendelkezése kizárólag azt nem teszi lehetővé, hogy a polgári bíróság azt állapítsa meg, miszerint az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Ilyen megállapítást a másodfokú bíróság nem tett, nem vitatta az alperesek bűnösségét és a büntető ügyben szereplő

megállapításokat. A jogerős ítélet az Alaptörvény illetve a Bszi. által deklarált jogegyenlőség követelményét sem sérti. Önmagában az, hogy a felperes előadása szerint az egyes károsultak által indított perekben eltérő tartalmú ítéletek születtek, nem a jogegyenlőség kérdését veti fel, hanem azt, hogy a jogegység követelménye sérült-e. Az azonban, hogy azonos tényállás mellett a bíróságok eltérő tartalmú ítéleteket hoztak, nem feltétlenül jelenti a jogegység hiányát, hiszen az egyes perekben a jogi érvelések is eltérőek lehetnek. A jogegység biztosítása valóban fontos cél, ugyanakkor a bíróságok a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja és 42. § (1) bekezdése alapján kizárólag a jogegységi határozatokban kifejtettekhez vannak kötve. Általánosságban rögzíthető, hogy egy ítélőtábla, de akár a Kúria által hozott kollégiumi véleménytől a bíróságok eltérhetnek, ha annak indokát adják. Az adott ügyben hivatkozott kollégiumi ajánlással kapcsolatban fontos rögzíteni, hogy a Szegedi ítélőtábla 1/2005. (VI. 17) számú kollégiumi ajánlását maga módosította a 2/2008. (XII.4.) számú kollégiumi véleményével. Azonban mind a 2005. évi ajánlás, mind a módosított kollégiumi vélemény a jogi személy vezető tisztségviselője (tagja, alkalmazottja) harmadik személyek irányában fennálló felelőssége kérdésében ad iránymutatást. Ezzel szemben a jogerős ítéletben helytálló módon rögzítettek szerint a felperes a szövetkezet tagja volt. Az adott tényállás mellett ezért az a jogkérdés merült fel, hogy a jogi személy tagja irányában terheli-e közvetlen kártérítési felelősség a jogi személy vezető tisztségviselőjét. Így a kollégiumi véleményben írtak az adott tényállás mellett nem irányadóak. A Kúria hangsúlyozza, hogy az rPp. 272. § (2) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhelyek, és a jogsértés alátámasztásaként előadott jogi érvek alapján vizsgálhatja a jogerős ítéletet. A jogegység hiányának esetleges fennállta sem ad alapot az adott felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel jelen ügyben az ügy lényegét illetően az érdemi állásfoglalásra, vagyis abban az érdemi kérdésben történő döntésre, hogy az alperesek kártérítési felelőssége fennáll-e az rPtk. 339. § (1) bekezdése alapján a jogi személy tagja irányában, mivel e jogszabályhely megsértésére a felperes a felülvizsgálati kérelmében nem hivatkozott, e körben jogi álláspontját nem fejtette ki.

A felperes állította a jogerős ítélet iratellenességét is, azonban e tárgyban konkrét tényállítást nem tett, és a megsértett jogszabályhelyet sem jelölte meg, ezért a felülvizsgálati kérelem ezen hivatkozását a Kúria figyelmen kívül hagyta. A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.”

2. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

██████████ a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette. Az ügyben a Kúria előtti felülvizsgálati eljárást kezdeményezett, melyben kifejtette az alábbiakat:

„Felperes a másodfokon eljáró bíróság ítéletét (43.Pf.638.591/2016/5.) jogsértőnek és jogszabályellenesnek találja. Az ítélet többek között sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv (Pp.) 4§ (2) bekezdésében foglaltakat: „Ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.” A büntető ügyben hozott ítélet egyértelműen megállapította az alperesek által okozott kárt azzal, hogy a közel négyezer károsult és sértett – köztük felperes - polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította, így amennyiben megalapozott lenne a másodfokú eljárásban hozott ítélet, felperes és a további sértettek kártérítésre nem lennének jogosultak és az alperesek által okozott károk részükre történő megtérítésére a törvény nem adna lehetőséget, attól függetlenül, hogy az általuk elkövetett cselekményeket, melyet a büntetőbíróság minden kétséget kizáróan bűncselekményként minősített, polgári jogi retorzió nélkül, kvázi büntetlenül lehet elkövetni. **Alaposnak tartja a felperes az első fokon eljáró bíróság ítéletét,** amely a jogszabályoknak megfelelően vezeti le alperesek felelősségét és utasítja őket felperes kárának megfizetésére és szükségesnek tartja T. Kúria tudomására hozni azt a tény, hogy az alperesek által elkövetett cselekmények károsultjai – a közel 4000 károsult / volt Szövetkezeti tag – az ország különböző bíróságain egymástól függetlenül zajló kártérítési pereiben, ugyanazon jogalappal indított, ugyanazon tényálláson alapuló eseteiben a bíróságok egymástól teljesen függetlenül egyező tartalmú – az alpereseket marasztaló és fizetésre kötelező ítéleteket hoznak mind első mind másodfokon. A teljesség igénye nélkül néhány eljárás ügyszáma: Budakörnyéki Járásbíróság 4.P.20.824/2013 / 76. számú ítélete, Budakörnyéki Járásbíróság 5.P.20.166/2014., Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 42.Pf.633.241/2016/8. számú ítélete...etc. Sérti tehát a

másodfokú ítélet az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdését: „A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.” A jogegyenlőség általános alkotmányos követelményéből következik a bíróság előtti egyenlőség elve, a törvényes bíróhoz való jog elve, az ítélezési gyakorlat egységességének elve. Ezeket részben a bíróság működését szabályozó alapvető törvényekben, részben a szakjogágak eljárási törvényeiben található intézmények garantálhatják. Egyrészt azt jelenti, hogy minden állampolgár tekintetében ugyanazokazok a bíróságok járnak el, ugyanazon jogszabályok alapján, ugyanazon eljárás során, és a bíróságokra is azonos módon vonatkoznak a jogszabályok. Ezt deklarálja a **2011. évi CLXI. törvény A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról 7. § - a:** „A bíróság előtt mindenki egyenlő.”, melyet az ítélet szintén sért. **Felperes továbbá iratellenesnek tartja a másodfokú ítéletet**, melynek felülvizsgálata ebből a szempontból is indokolt és megalapozott, hiszen az ítélet a bírósági eljárás iratanyagaival és a tényeknek ellentmondóan és ellentétesen változtatta meg az elsőfokú ítéletet és utasította el felperes keresetét. **Ellentétes továbbá** a másodfokú ítéletnek a Szegedi ítélőtábla elsőfokú ítéletben hivatkozott kollégiumi ajánlásának figyelembevételét elutasító bírói indoklás a **2011. évi CLXI. törvény A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról III. fejezetének (A bíróságok feladatai az ítélezés egységének biztosítása érdekében) Általános rendelkezéseivel (25.§-28.§)** amely deklarálja, hogy a ezen ajánlások kifejezetten az ítélezés egységessége érdekében születnek, így annak ignorálása szintén sérti felperes jogait és jogainak törvényes úton történő érvényesítésének lehetőségét.”

A **Gfv.VII.30.399./2017/6. számú ítéletében a Kúria azonban a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.** Indítványozó perújítást nem kezdeményezett.

3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

[REDACTED] a Kúria **Gfv.VII.30.399/2017/6. számú ítéletét** jogi képviselője útján, postai úton **2018. március 21. napján** kapta meg, azonban az alkotmányjogi panasz benyújtására, az Abtv. 30. § (1) bekezdésében biztosított 60 napos határidőn belül, akadályoztatása okán, nem volt módja, mivel az évek óta húzódó peres eljárás az egészségét súlyosan megviselte, sorozatos műtéteken, kórházi kezeléseken esett át és jelenleg is állandó orvosi kezelés és megfigyelés alatt áll. Indítványozó jelen alkotmányjogi panasz mellékleteként igazolási kérelmet terjeszt elő azzal, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság panaszát tekintse az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül benyújtottnak.

A döntés közlésétől, illetve az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének bekövetkezésétől számított száznolcvan nap (objektív határidő) nem telt el.

4. Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés az alkotmányjogi panaszt benyújtó személy jogait vagy érdekeit érinti, mivel a polgári eljárásban mint felperes szerepelt.

II.

1. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

Az alkotmányjogi panasz által érintett 43.Pf.638.591/2016/5. számú másodfokú ítélet szerint: „Az ügy érdemét adó kérdésben való állásfoglaláshoz (felelnek-e közvetlenül az alperesek a felperes elszenvedett kárért) elsőként a felperes jogi pozíciójának meghatározása volt szükséges, mely pozíciót a másodfokú bíróság a „szövetkezeti tagban” határozta meg. A tag-szövetkezet-igazgatóság tagja (tisztségviselő) felelősségéről a Szövetkezeti tv. következő szakaszai rendelkeznek: 40.§ - tisztségviselők felelőssége a szövetkezetnek okozott kárért; 69.§ - a szövetkezet és a tag felelőssége a szövetkezet tartozásáért; 70.§ - a szövetkezet felelőssége a

tagnak okozott kárért; 71.§ - a tag felelőssége a szövetkezetnek okozott kárért. Látható tehát, hogy a felek jogviszonyára irányadó jogszabály a felelősség tekintetében kizárólag olyan jogviszonyokat ismer el, melyek alanyai különböznek a perbeli pozíciót betöltő személyektől. Olyan felelősségi esetet, melyben károkozóként a tisztségviselőt, s károsultként a tagot állítja párba, a Szövetkezeti tv. nem ismert. Nincs tehát normatív, tételes jogi alapja annak, hogy a tag e minőségében a szövetkezet tisztségviselőjétől kártérítést követelhesen. A szövetkezet és tisztségviselője relációjában is érvényesül ugyanis a betudás elve, azaz a tisztségviselő tevékenysége a szövetkezet ténykedésének minősül, a tisztségviselő által okozott kárért a szövetkezet felel. S bár a 2013. évi V. tv. (új Ptk.) 3:347.§ (2) bekezdése e betudáson alapuló felelősséget meghatározott feltételek fennállta esetén áttörni engedi, a 2013. évi CLXXVII. tv. (Ptké.) 1§-a értelmében releváns tények és jogviszonyok nem az új Ptk. hatálya alatt következtek be, így alkalmazása kizárt. (...)

„Mivel tehát nincs olyan tételes jog által szabályozott felelősségi alakzat, melynek feltételei megvalósulása esetén a szövetkezet tisztségviselője a tagnak okozott kárért közvetlenül felelne, a kereset elutasítandó, s ekként az elsőfokú ítélet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatandó volt” rendelkezik az alkotmányjogi panaszomban megsemmisíteni kért ítélet, annak ellenére, hogy ugyanezen törvény 2.§ (1) bekezdése kimondja: **„A szövetkezetnek és tagjainak e törvényben nem szabályozott és a szövetkezet önkormányzati szabályzata által sem rendezett vagyoni és személyi viszonyaira a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni.”**

Teljesen egyértelmű tehát, hogy az indítványozó esetében a szövetkezet tisztségviselője által a tagnak okozott kárért történő felelősségének megállapításához a régi polgári törvénykönyv (1959. évi IV. tv. A Polgári Törvénykönyvről) rendelkezéseit figyelembe véve kell megállapítani a károkozást és az azért fenálló felelősséget és kötelezni a kár okozóját a kártérítés megfizetésére és nem tekinthető úgy – mint ahogyan a panaszolt bírósági ítélet indoklása azt tévesen kifejti – hogy a felelősség ebben az esetben, a régi szövetkezeti törvény egzakt klauzulájának hiányában nem állapítható meg, hiszen annak 2.§ (1) bekezdése világosan és egyértelműen a polgári törvénykönyv rendelkezéseit rendeli alkalmazni, azonban ezeket a panaszolt ítélet teljes mértékben figyelmen kívül hagyta.

rPtk. 2. § (1) *„A törvény védi a személyek vagyoni és személyhez fűződő jogait, továbbá törvényes érdekeit.”*

rPtk. 6. § *„A bíróság a kárnak egészben vagy részben való megtérítésére kötelezheti azt, akinek szándékos magatartása más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte.”*

rPtk. 339. § (1) *„Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni.”*

Az ítélet indoklásával ellentétben továbbá jelen ügyben nem beszélhetünk a felelősség áttöréséről sem (betudás elve a hatályos Ptk.-ban), hiszen a felelősség önállóan áll fenn: a büntetőügyben feltárt tényállásból egyértelműen kitűnik, hogy az indítványozó és a Szövetkezet között létrejött, indítványozó károsodását eredményező szerződések megkötésének és teljesítésének időpontjában alperesek kifejezetten károsító célzattal és a jogrenddel ellentétesen működtették a Szövetkezetet.

2.

A panaszolt bírói döntés tehát ellentétben áll az alaptörvénnyel és sérti az indítványozó alapvető alkotmányos jogait, hiszen egyértelműen a jogszabályok figyelembevétele nélkül ítelt az alperesek javára, akiknek egyértelmű felelősségét és rosszhiszemű magatartását a büntető bíróság már jogerősen kimondta.

- **A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés)** sérti az a tény, hogy egy bírói döntés felülírva a jogszabályokat és a korábban ugyanebben az ügyben hozott

jogerős büntető bírósági ítéletet, úgy határoz, hogy alperesek felelőssége nem állapítható meg és ezzel az általuk szándékosan okozott kár indítványozó (felperes) részére nem jár. „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

- **Sérti továbbá a másodfokú ítélet az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdését:** „A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.” A jogegyenlőség általános alkotmányos követelményéből következik a bíróság előtti egyenlőség elve, a törvényes bíróhoz való jog elve, az ítélezési gyakorlat egységességének elve. Ezeket részben a bíróság működését szabályozó alapvető törvényekben, részben a szakjogágak eljárási törvényeiben található intézmények garantálhatják. Egyrészt azt jelenti, hogy minden állampolgár tekintetében ugyanazokazok a bíróságok járnak el, ugyanazon jogszabályok alapján, ugyanazon eljárás során, és a bíróságokra is azonos módon vonatkoznak a jogszabályok.

3. Indítvány

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy fent kifejtett alkotmányjogi panaszom alapján a Fővárosi Törvényszék 43.Pf.638.591/2016/5. számú ítéletét megsemmisíteni szíveskedjen annak Alaptörvény ellenessége miatt.

Kérem továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az első fokon eljáró bíróságot az alkotmányjogi panaszban támadott határozat végrehajtásának felfüggesztésére hívja fel, az alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig, hiszen a perköltség megfizetése indítványozó számára aránytalanul nagy terhet ró, az életfenntartását is veszélyezteti.

III.

1. [REDACTED] indítványozó nyilatkozik arról, hogy a Budapesti II.-III. Kerületi Bíróságon kezdeményezte az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.
2. Jelen alkotmányjogi panasz mellékleteként csatoljuk az eljáró jogi képviselő meghatalmazását igazoló ügyvédi meghatalmazás eredeti példányát.
3. [REDACTED] indítványozó nyilatkozik, hogy a személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságához nem járul hozzá.

Kelt: Budapest, 2018. augusztus 13.

Tisztelettel:

Mellékletek:

Ügyvédi meghatalmazás

Igazolási kérelem

